

**Posudek oponentky
na diplomovou práci studentky Evy Tobiášové
na téma „Nutná obrana“**

Zaměření diplomové práce, její základní koncepce a systematika

Předložená diplomová práce se věnuje tématu nutné obrany. Toto téma, jakkoliv je poměrně dobře probádáno a často judikováno, je stále velmi aktuální a je třeba o něm vést diskuzi, neboť se potenciálně dotýká prakticky každého (každý se může i bez svého přičinění dostat do situace, kdy bude muset nutnou obranu uplatnit).

Práce nahlíží na zvolené téma optikou trestního práva hmotného a postupně se zabývá jednotlivými dílčími otázkami s tímto tématem souvisejícími. Je členěna na jednotlivé kapitoly. Po obvyklém úvodu, v němž autorka kromě jiného poukazuje i na roli médií při utváření obecného právního povědomí o předmětné otázce, následuje obecné pojednání o systému okolností vylučujících protiprávnost. Ve třetí kapitole se pak autorka zabývá historickým vývojem institutu nutné obrany od dob Zákona dvanácti desek až po dnešek. Čtvrtá kapitola přináší podrobnější rozbor jednotlivých složek nutné obrany, tj. zejména podmínek její aplikace a následků případného excesu; vložena je i komparace s institutem oprávněného použití zbraně. V páté kapitole autorka reaguje na aktuální problematiku automatických obranných systémů, která byla v poslední době předmětem živé veřejné diskuze zejména v návaznosti na několik medializovaných případů, při nichž takové systémy přivodily zranění osobám, které se pokusily neoprávněně vniknout do „zabezpečeného“ objektu. Šestá kapitola se zaměřuje na srovnání české právní úpravy nutné obrany s právní úpravou ve Velké Británii, Německu a na Slovensku. V sedmé kapitole – závěru – autorka sumarizuje předcházející kapitoly a zamýšlí se nad kvalitou české právní úpravy nutné obrany. Práce rovněž obsahuje seznam použitých pramenů a resumé v anglickém jazyce.

Hodnocení struktury práce a úrovně zpracování

Obsahová struktura práce odpovídá zásadám pro vypracování uvedeným v jejím zadání; zvolenou strukturu považuji za adekvátní a obvyklou pro daný typ práce. Celá práce je logicky rozčleněna, řazení jednotlivých kapitol je přehledné. Celý text je doprovázen nesčetnými poznámkami pod čarou, se kterými autorka správně pracuje.

Kladně hodnotím rozsah literatury, z níž autorka vycházela, jakož i přítomnost zahraničních zdrojů; potěšitelné je rovněž množství judikatury, kterou autorka na podporu svých závěrů použila.

Určitý náznak vnitřní nekonzistence jsem zaznamenala na konci kapitoly 6.1 na str. 52, kde se autorka věnovala srovnání právní úpravy nutné obrany ve Velké Británii a v ČR, přičemž uvedla, že v rámci ochrany obydlí a osobní svobody bychom si z britské úpravy „mohli vzít příklad“; z popisu příslušných aspektů britské právní úpravy však vyplynulo, že tato se ve vztahu k ochraně obydlí a osobní svobody vlastně nijak od té české neodlišuje (nevyžaduje se subsidiarita nutné obrany, lze se tedy bránit i tehdy, když by bylo možno utéci).

Práce jako celek nemá z obsahového hlediska žádné závažnější nedostatky. Je chvályhodné, že v případě sporných bodů se autorka pokusila prezentovat všechny hlavní názory na danou věc a případně k nim i zaujmout své vlastní stanovisko (např. v souvislosti s možností aplikace nutné obrany vůči osobě trestně neodpovědné). Jelikož autorka kladla

důraz i na praktickou využitelnost předložené práce, mohla dle mého názoru do práce zahrnout i poněkud rozsáhlejší kazuistiku (případně zpracovanou v samostatné kapitole), kde by na konkrétních soudních kauzách demonstrovala, které konkrétní postupy byly či nebyly soudem v konkrétním případě shledány jako relevantní nutná obrana (tak jak učinila ve vztahu k automatickým zabezpečovacím systémům v rámci páté kapitoly).

Hodnocení formálních aspektů práce

Z formálního hlediska vykazuje posuzovaná práce určité nedostatky. Práce předně obsahuje nezanedbatelné množství pravopisných chyb, zejména pak ve shodě podmětu s přísudkem v minulém čase [např. str. 13 jedenáctý řádek („pro všechny, kdo ji slyšely“), str. 37 jedenáctý řádek („okolnostech, které by vylučovali“), str. 44 desátý řádek odspodu („mohli být dány okolnosti“)]; četné chyby se též vyskytují v interpunkci (větné čárky mnohde chybí, nebo naopak přebývají) a při psaní velkých písmen (např. „rozhodnutí okresního soudu v Bruntále“ na str. 64). Práce rovněž obsahuje písařské chyby [např. str. 1 sedmý řádek („dochází“), str. 5 přibližně uprostřed („gorma“ na místo „forma“), str. 51 druhý řádek odspodu („ráno“ na místo „ránu“)].

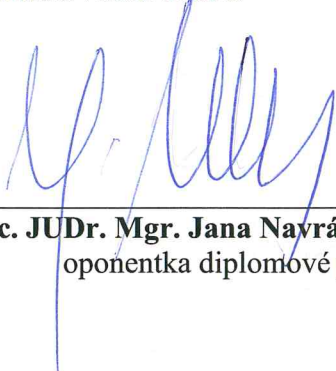
Závěr a náměty pro obhajobu

Předložená práce nepochybně představuje relevantní podklad pro obhajobu. Po obsahové stránce hodnotím práci je zdařilou, bez výraznějších nedostatků. Celkový dojem však poněkud kazí nedostatky formální, zejména pak chyby v pravopise a interpunkci, které v takovémto typu práce působí nepatřičně.

V rámci obhajoby by autorka mohla poukázat na konkrétní soudní rozhodnutí, v nichž soudy dospěly k závěru, že se obžalovaný dopustil intenzivního excesu z mezí nutné obrany, a případně k těmto rozhodnutím zaujmout nějaké stanovisko a konfrontovat je s teoretickými východisky uvedenými zejména ve čtvrté kapitole posuzované práce.

V závislosti na průběhu obhajoby tak po zohlednění všech výše uvedených skutečností předběžně navrhuji klasifikaci předložené práce známkou **velmi dobře**.

V Plzni dne 29. dubna 2013

doc. JUDr. Mgr. Jana Navrátilová, Ph.D.
oponentka diplomové práce